

LBRIS

We know
books

MICHAEL DOBBS

**CULISELE
PUTERII**

editura rao

Nimic nu durează, nu la nesfârșit. Nici râsul, nici dorința, nici măcar viața. Nu pentru totdeauna. De aceea profităm de ceea ce avem.

De ce să irosești viața căutând un epitaf? „Amintit cu căldură.” Cine, dacă nu un idiot, are așa ceva sculptat deasupra capului? E vorba doar de incontinență sentimentală. Să recunoaștem, viața e un joc în care nu câștigi nimic, noi decidem prin politică cine câștigă și cine pierde. Și, fie că ne place, fie că nu, toți suntem jucători.

„Respectat de toți cei care l-au cunoscut.” Alt scâncet monumental. Nu și pentru piatra mea de mormânt. Nu respectul, ci teama îi motivează pe oameni; așa se construiesc imperii și așa încep revoluțiile. Este secretul marilor oameni. Când un om se teme că îl vei strivi, că îl vei distruge complet, atunci urmează și respectul. Frica josnică e amețitoare, copleșitoare, eliberatoare. Întotdeauna e mai puternică decât respectul.

Întotdeauna.

CAPITOLUL UNU

Joi, 10 iunie

Părea că trecuse doar o clipă de când închisese ochii și soarele dimineții deja o trezea, furișându-se prin draperie. Începu să se lumineze. Se întoarse enervată. Își simțea mintea tulbură, picioarele o dureau și alături patul era gol. Fusese o idee proastă să participe la terminarea celei de-a doua sticle de Liebfraumilch. Coborâse garda, se lăsase înghesuită într-un colț de un nemernic de la *Sun*, plin de acnee și insinuări. Fusese nevoită să-i verse pe cămașă ultima gură de vin ca să o lase în pace. Se uită repede sub cuvertură ca să se asigure că nu greșise iremediabil și că nu era cumva pe acolo. Oftă; nici măcar nu apucase să-și scoată șosetele.

Mattie Storin bătu perna cu palma ca s-o așeze și se întinse din nou. Merita câteva clipe în plus în pat; știa că nu avea să doarmă în seara aceea. Seara alegerilor. Ziua Osândeii. Răzbu-narea alegătorilor. Ultimele săptămâni fuseseră îngrozitoare pentru Mattie, presată de redactorul ei, stresată și înghesuită prea tare de termenele limită, trecând de la încântare la epuizare. Poate începând cu dimineața următoare putea să-și ia câteva zile libere, să-și pună viața în ordine, să găsească vinuri și bărbați mai buni alături de care să-și petreacă seara. Trase cuvertura mai mult în jurul ei. Chiar și în bătaia soarelui de dimineată de vară, simți un fior rece.

Așa era de când plecase din Yorkshire cu un an mai devreme. Sperase să lase toate acuzațiile și furia în urmă, dar încă mai

aruncau o umbră rece asupra ei, o urmăreau peste tot, mai ales în pat. Se cutremură și-și apăsă fața în perna plină de cocoloașe.

Încerca să gândească filosofic. La urma urmei, nu mai era nicio nebunie emoțională care să-i distragă atenția, nimic care să o împiedice să descopere dacă avea, într-adevăr, calitățile necesare să devină corespondent politic într-o lume cumplit de masculină. Nu trebuia să-și bată capul decât cu ea însăși, nu avea nici măcar o pisică. Numai că era greu să gândești filosofic când îți înghețau picioarele. Și când nu aveai rufe curate. Dădu cuvertura la o parte și se ridică de pe pat, descoperind însă că sertarul cu lenjerie intimă era gol. Calculase greșit, uitase, prea multe de făcut și prea puțin timp, mai ales pentru spălat rufe. Căută în celelalte sertare, în fiecare colț, deranjă toate lucrurile, dar nu găsi nimic. La naiba, se bucura că nu era niciun bărbat acolo ca s-o vadă așa. Se repezi în coșul cu rufe murdare, căută înăuntru până găsi o pereche de chiloți ce stăteau acolo de o săptămână, însă pe care îi purtase doar o dată. Îi întoarse pe dos și îi îmbrăcă. Gata de luptă. Cu un oftat, Mattie Storin deschise ușa de la baie și-și începu ziua.

În timp ce amurgul învăluia cerul de iunie, patru seturi de lămpi de televizor HMI pe bază de oxid de mercur porniră cu un pocnet surd, luminând partea din față a clădirii cu energie electrică de mare intensitate. Lumina strălucitoare pătrundea adânc în spatele imitației de fațadă georgiană a sediului central al partidului. O draperie flutură la fereastra de la etajul trei, acolo unde cineva aruncă o privire la scena de afară.

Molia văzu și ea lămpile. Aștepta să se innopteze, odihnindu-se într-o crăpătură dintr-un turn de la Saint John, biserica grațioasă construită de Christopher Wren în mijlocul Pieței Smith. Biserica nu mai era de mult un loc sfânt, Saint John fusese înlăturat, dar cele patru turnuri de calcar încă dominau piața fără Dumnezeu din inima Westminsterului. Priveau în jos, cu o încruntare dezaprobatoare. Dar nu și molia. Aceasta începu să se agite de emoție. Întinse aripile, atrasă de cei zece mii de wați și de instinctul vechi de un milion de ani.

Molia se avântă în aerul înserării, forțându-și trupul de-a lungul râului de lumină. Zbură pe deasupra capetelor din mulțimea care creștea, dincolo de agitația și ritmul intens al pregătirilor. Zbură tot mai aproape, nerăbdătoare, împătimită, dezordonată, ambițioasă, indiferentă față de tot, în afară de puterea care o atrăgea, putere dincolo de visuri, dincolo de rezistență. Nu avea de ales.

Se văzu o sclipire puternică atunci când corpul moliei atinse lentila cu o milisecundă înainte ca aripile să se înfășoare pe sticla fierbinte și să se dezintegreze. Cadavrul carbonizat și înnegrit răspândi mici vapori de disperare și se rostogoli pe pământ. Noaptea făcuse prima victimă.

O altă victimă a serii se sprijinea de barul lăcuit la Marchizul de Granby, chiar după colț de agitația tot mai mare. Marchizul de Granby cel adevărat fusese un militar cunoscut cu vreo două sute de ani înainte și avea mai multe baruri care îi purtau numele decât orice altă persoană, însă marchizul cedase în fața politicii, se rătăcise și murise dator și nenorocit. Cam aceeași soartă îl aștepta și pe Charles Collingridge, conform multora dintre prietenii lui toleranți. Nu că Charlie Collingridge ar fi fost vreodată ales, dar nici marchizul nu fusese: asta nu se făcea pe vremea aceea. Collingridge avea vreo cincizeci și cinci de ani, părea mai bătrân, mai răvășit și nu avusese o carieră militară deosebită – doi ani petrecuți în serviciul național care-l lăsaseră doar cu simțul propriei imperfecțiuni în rânduiala vieții. Charlie încercase mereu să facă ceea ce era bine, doar că avea o înclinație spre accidente. Așa se întâmplă când obișnuiești să bei.

Ziua lui începuse devreme, cu un bărbierit și o cravată, totuși firele din barbă deja începeau să se vadă, iar cravata atârna cam strâmb. Ochii lui îi spuneau barmanului că votca mare pe care i-o servise în urmă cu două pahare nu fusese prima din ziua aceea. Dar Charlie era un bețiv amabil, avea mereu pregătit un zâmbet și un cuvânt generos. Împinse paharul gol pe tejghea.

– Încă unul? întrebă barmanul bănuitor.
 – Și unul pentru tine, prietene, răspunse Charlie, întinzându-se după portofel. Ah, dar se pare că nu prea mai am bani, mormăi el, uitându-se uimit la ultima bancnotă, apoi se căută prin buzunare, scoase cheile, o batistă cenușie și câteva monede. Sunt sigur, undeva...

– Ajunge bancnota, preciză barmanul. Pentru mine nimic, mulțumesc. O să fie o noapte lungă.

– Da, așa e. Îl știi pe fratele meu mai mic, Hal?

Barmanul clătină capul, împinse paharul pe tejgheaua lăcuită, bucuros că bătrânul bețiv nu mai avea bani și urma să plece în curând din bar.

– Nu-l știi pe Hal? repetă Charlie surprins. Trebuie să-l știi, adăugă el și sorbi din pahar. Toată lumea îl știe pe Hal. Încă o sorbitură. E prim-ministrul.

CAPITOLUL DOI

E o idee foarte bună ca un politician să aibă viziune. Da, Chestia cu Viziunea e exact ce-i trebuie. Foarte folositoare, nu credeți? Într-o zi senină, cei mai mulți politicieni pot să vadă tocmai la... ei bine, știu pe cineva care vede tocmai până la Battersea.

Francis Ewan Urquhart era un bărbat capabil să facă multe lucruri diferite, era membru în parlament, membru al Consiliului Privat, ceea ce însemna că lumea i se adresa cu Distins Deputat, Ministru al Coroanei și Comandor al Ordinului Imperiului Britanic. Însușea toate aceste lucruri și aceasta era noaptea lui, însă tot nu se simțea bine. Stătea înghesuit într-un colț dintr-o cameră de zi mică și neaerisită, lipit de o veioză hidoasă din anii '60 care stătea să se răstoarne. Era înconjurat de mai multe matroane pe post de alegători și care-i blocaseră calea de scăpare, pălăvrăgind cu mândrie despre ultimele reduceri și pantofi strâmți. Se întreba de ce se mai deranjau. Se aflau în zona suburbană Surrey, ținutul claselor sociale A și B, conform terminologiei realizatorilor de sondaje de opinie, acolo unde pașapoartele se zăreau mereu la îndemână și era câte un Range Rover pe alee. Range Rover-uri? Nu se întâmpla să nimerească prin noroi decât când erau conduse neatent într-o vineri seara peste peluzele din fața caselor sau când îi lăsau la școlile private pe micuții Johnny sau Emma. Culegea de date statistice în zona aceea era considerată aproape vulgară. Acolo nu se numărau voturile: se cântăreau.

– Mai doriți un *vol-au-vent*¹, domnule Urquhart?

O farfurie cu pateuri fleșcăite îi era împinsă sub nas de o femeie supraponderală, cu pieptul acoperit de un imprimeu floral care părea să ascundă două pisici arțăgoase.

– Nu, mulțumesc, doamnă Morecombe. Mă tem că voi exploda!

De nerăbdare. Era un defect, unul vechi de multe generații. Familia Urquhart era o familie de războinici mândri din una dintre regiunile muntoase ale Scoției, iar castelul lor se afla pe malul lacului Loch Ness. Apoi apăruse McDonald's și castelul căzuse în ruine. Amintirile din copilărie ale lui Urquhart erau legate de aerul limpede și tăios al mlaștinilor, în compania unui însoțitor bătrân, stând întins ore întregi pe mușchiul umed de turbă și pe ferigile frumos mirositoare, așteptând să apară puiul de cerb potrivit, așa cum își imagina că făcea fratele lui mai mare, Alastair, când aștepta nemții în șanțurile de lângă Dunkirk. Fratele lui îi spunea FU², o poreclă care le câștigase deseori o palmă de la tatăl lor, deși abia peste ani de zile ajunse Francis să înțeleagă de ce. Nu se supăra, bucuros să meargă după fratele lui. Însă Alastair nu se mai întorsese acasă de pe front. Mama lui a avut un șoc psihic, nu și-a mai revenit niciodată, trăia numai cu amintirea fiului ei și-l neglija pe Francis, așa că FU a plecat într-un târziu în Sud, la Londra. La Westminster. La Surrey. Își abandonase datoria. Mama lui nu mai vorbise de atunci cu el. Să-și fi vândut moștenirea pentru toată Scoția ar fi fost de neiertat, dar pentru Surrey?

Oftă, deși zâmbea. Era a optsprezecea sală de comitet din ziua aceea și entuziasmul care însuflețise dispoziția de dimineață se destrămasese de mult, ca o țesătură uzată, lăsând în urmă doar firele. Mai erau patruzeci de minute până se închideau cabinele de vot și ultimul buletin ajungea în urnă. Cămașa lui

¹ Pateu umplut cu ciuperci și sos alb (n.tr.)

² Prescurtare de la numele propriu Francis Urquhart, dar și acronim după o înjurătură în limba engleză (n.tr.)

Urquhart era udă learcă. Era obosit, stânjenit, înghesuit de trupa de femei care-l urmărea cu insistența unui câine Spaniel.

Cu toate astea, continua să zâmbească, pentru că viața lui era pe cale să se schimbe, indiferent de rezultat. Urquhart petrecuse mulți ani urcând pe scara politică, de la parlamentar lipsit de importanță cu diverse slujbe în minister la Chief Whip¹, una dintre cele douăsprezece cele mai importante funcții din guvern. Acest lucru îi oferea birouri splendide pe Downing Street², la numărul 12, la câțiva metri de casa prim-ministrului. În spatele ușii cu numărul 12 se întâlniseră pentru prima și singura dată doi dintre cei mai cunoscuți englezi din toate timpurile, Wellington și Nelson. Pereții răsunau de istorie și de autoritatea care îi aparținea lui.

Dar puterea lui Urquhart nu provenea direct din funcția publică. Rolul de Chief Whip nu-i aducea și o poziție în Cabinet. Urquhart nu conducea vreun minister mare sau vreo administrație civilă importantă; sarcina lui nu avea față, el se zbătea neconținut în culise, fără să țină discursuri publice și fără să dea interviuri la televizor. Era un om al umbrelor.

Și al disciplinei. El era Executantul, cel a cărui sarcină era să-i cheme pe ceilalți la ordine. Asta însemna că nu era doar respectat, ci și temut. Era ministrul cu cele mai ascuțite antene politice din guvern. Pentru a câștiga voturi, zi de zi, noapte de noapte, trebuia să știe unde puteau fi găsiți parlamentarii, ceea ce însemna și că trebuia să le cunoască secretele – cu cine complotau, cu cine se culcau, dacă nu era prea amețiți de băutura ca să voteze, dacă puneau cumva mâna în buzunarul sau pe soția altcuiva. Toate aceste secrete, cu marginile lor tăioase, erau adunate la un loc și păstrate într-un carnet cu coperte negre, închis într-un seif la care nici măcar prim-ministrul nu avea chei.

¹ Diriginte Parlamentar într-un partid, responsabil având în special rolul de a se asigura că membrii partidului votează conform indicațiilor date de conducere (whip = bici) (n.tr.)

² Stradă devenită celebră datorită reședinței prim-ministrului Marii Britanii, la numărul 10 (n.tr.)

La Westminster, asemenea informații reprezentau puterea. Mulți dintre membrii partidului parlamentar al lui Urquhart își datorau poziția capacității unui Chief Whip de a rezolva – și câteodată de a ascunde – problemele personale. Cei aflați în rândurile din spate, înclinați spre rebeliune, sau de pe rândurile din față, distrași de ambiție, se trezeau că se răzgândeau când li se reamintea de o indiscreție anterioară și pe care partidul o iertase, însă nu o uitase. Era uimitor cât de maleabili deveneau politicienii când se confruntau cu posibilitatea unui conflict între viața lor privată și cea publică. Până și amărătul acela dispeptic din Staffordshire, ministrul Transporturilor, un om care plănuse să țină un discurs mult peste competența lui și mult prea aproape de teritoriul prim-ministrului, își venise în fire. Nu fusese nevoie decât să dea un telefon acasă la amantă în loc de căminul lui conjugal.

– Francis, cum mama naibii m-ai găsit aici?

– Oh, Keith, am făcut o gafă îngrozitoare? Îmi pare tare rău, voiam să discutăm puțin despre micul tău discurs, dar se pare că am căutat numărul într-un dosar greșit.

– Despre ce naiba vorbești?

– Oh, n-ai aflat? Ținem două serii de registre. Unul este raportul oficial, celălalt... Ei bine, nu-ți face griji, ne păstrăm agenda neagră în maximă siguranță. Nu se va mai întâmpla. O pauză, apoi: Nu-i așa?

Ministrul Transporturilor oftase, scoțând un sunet plin de melancolie și vină.

– Nu, Francis, nu se va mai întâmpla, la naiba.

Alt păcătos făcut să se pocăiască.

Partidul îi era dator lui Francis Urquhart, toți știau asta. Și, după alegerile acestea, avea să vină vremea să-și recupereze datoriile.

Urquhart reveni brusc la realitate cu ajutorul uneia dintre doamnele devotate. Avea ochii aprinși, obrajii îmbujorați, răsuflarea îngreunată de gustul acru al sandviciurilor cu ou și măcriși, iar sentimentul ei de jenă și discreție era copleșit de căldură și emoția zilei.

– Spuneți-ne, domnule Urquhart, ce planuri aveți? Veți candida la alegerile viitoare? întrebă ea obraznic.

– Ce vreți să spuneți? răspunse el, uimit, cu ochii lansând fulgere de nemulțumire.

– Vă gândiți să vă retrageți? Aveți șazececi și unu de ani, nu-i așa? Veți avea șazececi și cinci sau mai mult la următoarele alegeri, insistă ea.

Francis își aplecă silueta înaltă și ascuțită ca să-i vorbească direct în față.

– Doamnă Bailey, încă mai am capul pe umeri și în multe cercuri ale puterii aș fi de-abia la apogeul carierei politice, adăugă el printre buze, fără nicio urmă de bună dispoziție. Mai am încă multă muncă de făcut. Lucruri pe care vreau să le realizez.

Se întoarse cu spatele la ea, fără să-și ascundă nerăbdarea, deși în adâncul sufletului știa că femeia avea dreptate. Nuanțele roșii și puternice ale tinereții lui dispăruseră de mult, aurul se transformase în argint, după cum îi plăcea lui să glumească. Purta părul un pic mai lung, ca și cum ar fi vrut să compenseze înaintarea în vârstă. Silueta lui subțire nu mai umplea la fel de ușor ca în alți ani costumele croite tradițional, iar ochii lui albaștri deveniseră mai reci după trecerea atâtor ierni. Înălțimea și poziția dreaptă creau o imagine distinsă într-o încăpere aglomerată, însă un ministru pe care îl supăraseră cândva îi spusese că avea un zâmbet ca mânerul unei urne cu cenușă rece. „Fie ca în curând cenușa aceea să fie a ta, nemernic bătrân“, se răstise demnitarul. Urquhart nu se mai afla la începutul vârstei mijlocii și nu mai putea s-o ascundă, nici măcar față de el însuși. Experiența nu mai era un aliat.

Câți ani privise bărbați mai tineri și mai puțin talentați obținând avansări mai rapide? De câte ori îi ștersese la ochi sau la fund, le îngropase secretele la adâncime ca să le netezească drumul? Da, îi erau datori! Încă mai avea timp să lase o amprentă, dar el și doamna Bailey știau că nici acel timp nu era prea îndelungat.

Oricum, deși se întorsese cu spatele la ea, femeia veni după el, hărțuindu-l în legătură cu propunerea unei străzi cu sens unic

pentru centrul comercial High Street. Francis ridică ochii rugător și reuși să îi atragă atenția soției lui, Mortima, prinsă în discuții banale în capătul opus al sălii. Dintr-o privire îi transmise că trebuia de mult să-l salveze, așa că ea se grăbi să ajungă la el.

– Doamnelor, vă rugăm să ne scuzați, trebuie să ne întoarcem la hotel și să ne schimbăm înainte de numărătoare. Vă mulțumesc mult pentru ajutor. Știți că jucați un rol hotărâtor pentru Francis.

Urquhart reuși chiar să-i zâmbească doamnei Bailey; un zâmbet ca o musculiță efemeră, atât de trecător, încât dispăru aproape fără să fie observat, dar suficient cât să repare relațiile. Se îndreptă repede spre ușă. Tocmai își lua la revedere de la gazdă, când îi făcu semn agenta lui electorală, care își nota ceva cu repeziciune în timp ce vorbea la telefon.

– Adun ultimele date statistice la un loc, Francis, explică ea.

– Și eu care mă întrebam de ce nu s-a făcut asta în urmă cu o oră.

Iarăși, cea mai palidă expresie amuzată muri înainte să ajungă la ochii lui.

– Atmosfera nu e la fel de veselă ca ultima dată, spuse ea, înroșindu-se din cauza reproșului. Mulți dintre cei care ne sprijină par să fi rămas acasă. E dificil de spus, însă bănuiesc că majoritatea va fi scăzută. Nu pot să spun cu cât.

– La naiba cu ei. Merită o doză de opoziție câțiva ani. Poate asta i-ar trezi puțin la realitate.

– Dragul meu, îl liniști soția lui cum făcuse de atâtea ori, nu e o remarcă prea generoasă. Cu o majoritate de aproape douăzeci și două de mii, ne putem permite și căderi minuscule, nu-i așa?

– Mortima, nu mă simt generos. Mi-e cald, sunt obosit și sunt sătul de păreri neutre. Pentru numele lui Dumnezeu, scoate-mă de aici.

Păși mai departe, iar ea se întoarse și făcu din mână în semn de mulțumire și la revedere celor din încăperea aglomerată. O făcuse la timp ca să vadă veioza căzând la pământ.

*

Atmosfera de amenințare controlată care umplea, de obicei, biroul redactorului dispăruse, înlocuită de un sentiment latent de panică ce promitea să scape de sub control. Prima ediție plecase de mult la tipar, împreună cu un titlu îndrăzneț pe prima pagină care anunța: SUCCES PE TOATĂ LINIA! Dar asta fusese la ora șase seara, cu patru ore înainte ca votarea să se fi încheiat. Redactorul de la *Daily Chronicle* își încercase norocul în legătură cu rezultatul alegerilor ca să aibă o primă ediție de interes cel puțin marginal până să ajungă pe stradă. Dacă avea dreptate, urma să fie primul care dădea vestea. Dacă se înșela, va fi înconjurat de crocodili.

Erau primele alegeri de când Greville Preston era redactor și nu se simțea prea confortabil. Neliniștea lui se vedea în felul în care schimba permanent titlurile de articol, în cererea lui nesățioasă de noutăți de la personalul lui politic și din limbajul tot mai sinistru. Fusese adus cu doar câteva luni mai devreme de noul proprietar al trustului de presă *Chronicle*, împreună cu o singură instrucțiune, simplă și ireductibilă: Reușește. Eșecul nu era o opțiune în contractul lui și el știa că nu avea să primească a doua șansă – cu atât mai mult cu cât nu arăta nicio umbră de remușcare pentru cei care lucrau la *Chronicle*. Cererile contabililor de a primi o gratificație financiară imediată necesitaseră reduceri nemiloase și o bună parte din personalul mai vechi se trezise „raționalizat” și înlocuit cu persoane cu mai puțină experiență, dar mult mai puțin costisitoare. În esență, era un lucru bun, însă distrugea moralul complet. Disponibilizările lăsaseră personalul într-o stare de nesiguranță, cititorii fideli erau confuzi și Preston avea permanent senzația de osândă iminentă, o situație pe care proprietarul era hotărât să nu o schimbe în niciun fel.

Strategia lui Preston de a crește tirajul făcuse să scadă prețul acțiunilor, dar încă mai aveau de așteptat până să culeagă roadele muncii lor. Era un om mărunț care venise la ziar cu aerul unui nou Napoleon, însă slăbise atât de mult, încât avea nevoie de bretele ca să-și țină pantalonii și de o maree de cafea